

REPORTAGE Nr 3 2022

Dammbesök den 6 augusti hos Jonas och Nong i Örebro

För 20 år sedan, när Jonas fortfarande bodde i en HSB-lägenhet i Örebro, började han gräva en liten damm i sitt bostadsområde i vilken han hade sina första koi. På vintern värmdes vattnet av en värmeslinga, men detta blev väldigt kostsamt i längden. Jonas, som är elektriker, och Nong som kommer från Thailand började titta efter ett hus med en rejäl tomt där de skulle kunna förverkliga sina drömmar. Ett hus med plats för en riktigt stor damm och en vacker trädgård.

KOI CLUB SWEDEN

Föreningen för alla typer av trädgårdsdammar

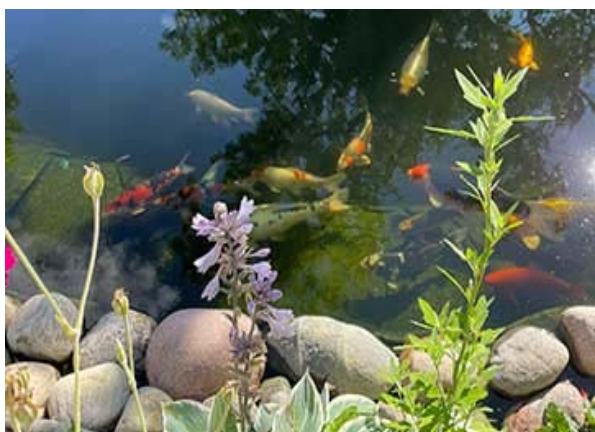

Både Jonas och Nong har, förutom sitt intresse för koi, ett stort trädgårdsintresse. De ville inte bara ha en damm utan också ett växthus, där de kunde odla frukt och grönt som inte enkelt går att hitta i vanliga svenska snabbköp. Efter många års letande hittade de till slut ett hus med en stor plan gräsmatta, beläget vid en havreåker i utkanten av Örebro.

I oktober 2019 flyttade de in och kunde äntligen börja förverkliga sina planer. En 9 x 7 meter stor damm med 2 meters djup grävdes ur mitt under pandemin 2020. Grannen, som är bonde, hjälpte med sin kran Jonas och Nong att lägga den stora, tunga gummiduken på plats (1 mm tjock). Under duken ligger ett 10 cm tjockt lager isolering.

Dammen har två bottenavlopp och två skimrar samt luftpumpar för extra syretillförsel, som Jonas kan styra via en app i sin mobil. Han ångrar idag att han lyssnade för mycket på försäljare. Dammen skulle ha haft ett bottenavlopp till (ett 3:e) och när han ökar hastigheten på pumpens motor kommer det för lite vatten in i trumman.

KOI CLUB SWEDEN

Föreningen för alla typer av trädgårdsdammar

I efterhand, säger Jonas, borde dammens isolering ha varit ännu tjockare, särskilt med tanke på dagens höga elpriser. Han oroar sig för kommande vinter. En värmepump hjälper till att värma de 70 kubikmeterna vatten, men blir det strömavbrott så blir det svårt att fortsätta hålla vattnets temperatur runt 7-9 plusgrader. Även om ytan vintertid täcks av 5 cm tjocka frigolitskivor så kyls vattnet av när det strömmar tillbaka via kanalen.

Jonas stänger inte av varken pump (1 st styrd motor FlowFriend från 30 - 70 kubikmeter/timme) eller filter vintertid. Kanske kan han dra ner cirkulationen mer än han hittills gjort för att minska ner-kylningen? Kanske kan det räcka med en vattentemperatur på + 5-7 grader? I dagsläget har han inget garage där han skulle kunna vinterförvara sina 39 koi och 2 störrar. Därför går fiskarna ute hela vintern.

Häckplantor av Thuja planterades som vindskydd mot åkern och ett 15 kvadratmeter stort växthus restes därefter på ena sidan av dammen. Mellan dammen och växthuset grävde Jonas för hand ut en cirka 6 m lång, 1,5 m bred och lika djup kanal, som även den täcktes med isolering och gummiduk. Ett digert arbete! Det var även krångligt att limma skarven mellan dukarna, men den blev tät. I kanalen strömmar nu vattnet tillbaka till dammen efter att först ha passerat genom filtersystemet.

För att förvara allt det tekniska grävde Jonas också ut ett utrymme på cirka 3 x 1,5 m med ståhöjd under mark, efter den ena sidan av växthuset. Där har han installerat ett stort trumfilter med biologisk ned-

KOI CLUB SWEDEN

Föreningen för alla typer av trädgårdsdammar

brytning (ProfiDrum CombiBio 60 TC) och två UV-lampor (amalgam). Till trumfiltret har han kopplat en extra LBC-tank på 600 liter med Helix biomedica i. I efterhand önskar Jonas att han hade gjort utrymmet för filter och pumpar lite större. Allt täcks av ett något upphöjt trädäck med en lucka som du lyfter upp för att komma åt utrymmet och filteranläggningen.

Över kanalen löper en välvd bro med sirliga järnstaket, som Jonas beställt hos en smed i närheten. Hela dammen och kanalen kantas av stora, runda, slipade stenar. Mellan dessa och gräsmattan växer nu blommande hortensior i vitt och rosa, varvat med perenner och olika sorters sumpväxter i vattenbrynet.

KOI CLUB SWEDEN

Föreningen för alla typer av trädgårdsdammar

Hela anläggningen är som ett smycke! Du nästan tappar andan när du ser slutresultatet, särskilt med tanke på att det endast funnits där i lite drygt 2 år.

I kristallklart vatten tävlar 39 utsökta koi, cirka 50 -75 cm långa om att visa upp sina glänsande fjäll och klara, distinkta färger. Den äldsta köpte Jonas redan för 17 år sedan. Flera har han importerat direkt från Japan och några har han köpt av en medlem som valde att lägga ner sin damm. Nära botten simmar två ljusa störrar sakta förbi, som lysande, lite mystiska skuggor mot det svarta. Trollsländor, bin och humlor surrar i luften. Allt är så otroligt vackert och rofyllt.

En stor upplevelse för oss drygt 30 medlemmar som fick glädjen att besöka deras anläggning och något som kommer att dröja sig kvar i minnet länge. Stort tack Jonas och Nong för att ni öppnade er trädgård för oss! Tack också Tore W, ordförande i Närkes koi-klubb, som hjälpte oss att ordna detta besök.

KOI CLUB SWEDEN

Föreningen för alla typer av trädgårdsdammar

Faktaruta

Konstruktion

Volym 70 kubikmeter
7 x 9 m grävd damm
10 cm isolering och 1 mm gummiduk
2 st bottenavlopp
2 st skimmers

Pumpsystem

1 st FlowFriend med styrd motor
från 30 - 70 kubikmeter/timme

Filtersystem

ProfiDrum CombiBio 60 TC
Extra 600 l LBC-tank med Helix biomedica

Fiskar

39 st koi 50 -70 cm
2 st störrar

Problem

Sjukdomar har förekommit
Större fiskar kan riskera att dö på vintern
Trumman spolar hela tiden i ett visst läge

KOI CLUB SWEDEN

Föreningen för alla typer av trädgårdsdammar

VÅRA SPONSORER

www.koisan.dk

För information om öppettider, produkter & nyheter m.m besök.

www.savnekoi.se

Tel:
0702840299

Mail:
info@savnekoi.se

Adress: Översävne 203
74491 Heby

www.savnekoi.se

www.dammbutiken.se

Dammbutiken.se

- För både små och stora dammar

www.gardenaquatica.com

Njut vid dammen och undvik folkmassor

Mvh Simon, Åsa & smågrabbarna

www.koibutiken.se